

Sprawozdanie z działania systemu zapewniania jakości kształcenia w roku akademickim 2022/2023

Wydział Socjologii¹

kierunek studiów: **socjologia**

liczba studentów łącznie² **143**

w tym:

na studiach stacjonarnych **143**

na studiach niestacjonarnych **0**

liczba uczestników studiów doktoranckich **5³**

w tym:

na studiach stacjonarnych **5**

na studiach niestacjonarnych **0**

liczba słuchaczy studiów podyplomowych **0**

Spis treści

1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA ORAZ KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE STUDENTAMI I DOKTORANTAMI	2
2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA, OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA	5
3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH.....	9
4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW	11
Ocena zasobów bibliotecznych	11
Ocena infrastruktury dydaktycznej.....	12
Ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia.....	14
Ocena organizacji zajęć.....	15
5. MONITOROWANIE MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA UMIĘDZYNARODOWIENIA KSZTAŁCENIA	18
6. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ	20
7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW	24
8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW	26
9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW STUDIÓW	27

¹ Do 30.09.2023 istniał Instytut Socjologii i w niniejszym sprawozdaniu będziemy się posługiwać nazwą Instytut Socjologii / IS.

² Dane dotyczące liczby studentów zgodnie ze stanem na dzień 14.11.2023.

³ Doktoranci przygotowujący rozprawę w dziedzinie nauk socjologicznych, którzy rozpoczęli studia doktoranckie w ramach dawnego Wydziału Historyczno-Socjologicznego.

1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA ORAZ KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE STUDENTAMI I DOKTORANTAMI

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Obsada zajęć to kluczowa sprawa zarówno dla jakości kształcenia, jak również dla rozwoju i pracy naukowej nauczyciela akademickiego. Kwestią podstawową jest nie tylko przydział zajęć zgodny z kompetencjami osób prowadzących zajęcia, czyli zgodny z tym, czym zajmuje się dany nauczyciel akademicki w swojej pracy naukowej, ale równie istotna jest liczba prowadzonych zajęć, jak i ich forma.

Obsady zajęć dydaktycznych dokonuje wicedyrektor Instytutu Socjologii, informując kierowników zakładów, uwzględniając kwalifikacje zawodowe poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizację naukową, zainteresowania badawcze, dorobek naukowy w szczególności za ostatnie cztery lata. Podczas przydzielenia zajęć dydaktycznych brane pod uwagę jest również doświadczenie wynikające z praktyki (badania społeczne, marketingowe, media). Nauczyciele akademicy składają raz w roku sprawozdania z działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

W przypadku pensum występuje zróżnicowanie dotyczące liczby godzin prowadzonych zajęć w zależności od stanowiska (profesor ma do zrealizowania 180 godz., profesor uczelni– 210, adiunkt- 240, asystent- 240, wykładowca – 360 godz.) (Źródło: Regulamin Pracy UwB, § 26, s. 10)⁴.

W praktyce pensum nie jest równoznaczne z liczbą zrealizowanych godzin dydaktycznych. W roku 2022/2023 13 pracowników IS miało nadgodziny. Łączna liczba nadgodzin wynosiła 422. Warto zauważyć, że w porównaniu do roku 2021/2022 liczba pracowników z nadgodzinami uległa istotnemu zmniejszeniu z 19 do 13 osób.

Warto przy tym, dodać, że dwoje pracowników Instytutu przebywało w tym roku na urlopie naukowym, co również wpływa na strukturę obciążeń. Ponadto, część osób ma obniżone pensum ze względu na udział w grantach badawczych. W związku z taką sytuacją, trudne jest osiągnięcie struktury obciążeń, w której żaden pracownik nie jest przepensowany. Trzeba też pamiętać, że godziny nadliczbowe są dodatkowo płatne i część pracowników chętnie podejmuje się prowadzenia zajęć w wymiarze godzinowym większym niż to wynika z pensum.

Zespół zaleca, aby w przyszłości w miarę możliwości, wyrównywać obciążenia dydaktyczne pracowników. Zależy to jednak od wielu czynników, przede wszystkim od liczby studentów, która generalnie jest mała. Ponadto, studenci mając do wyboru różne moduły kształcenia, wybierają określone grupy przedmiotów, co może wpływać na brak zrównoważenia liczby przepracowanych godzin przez nauczycieli akademickich. Siłą rzeczy wybór danego modułu zwiększa obciążenie pracownika, który go prowadzi, a ogranicza je u osoby, której przedmioty nie zostały wybrane.

Zajęcia dydaktyczne występują w zróżnicowanej formie, tzn. wykładów, ćwiczeń, seminariów, konwersatoriów, laboratoriów i praktyk. Z każdą z nich wiążą się różne obciążenia dotyczące przygotowania i sposobu prowadzenia zajęć. Każda z wymienionych form ma swoją specyfikę i wymaga od nauczycieli podejmowania różnych aktywności, aby rzetelnie

⁴ <https://www.uwb.edu.pl/uploads/documents/2-zal-regulamin-pracy-aktualny.pdf?t=1605083238>

zrealizować zajęcia. W związku z tym pożądanym wydaje się, aby w miarę możliwości różnicować formy zajęć realizowane przez poszczególnych pracowników.

Warto zadbać też o to, aby do jednego przedmiotu, który składa się z wykładu i ćwiczeń były wyznaczane dwie osoby. Dzięki temu przekaz dydaktyczny będzie bardziej urozmaicony, a równocześnie uporządkowany i perspektywiczny. W kilku przypadkach takie zmiany już nastąpiły.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich.

W roku akademickim 2022/2023 pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni odbywali następujące szkolenia i warsztaty, jak również uczestniczyli w podanych niżej projektach o charakterze dydaktycznym.

Szkolenia, podnoszenie kwalifikacji:

- W roku akademickim 2022/2023 realizowano projekt „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, który może przyczynić się do podniesienia bądź utrwalenia kompetencji dydaktycznych pracowników Uniwersytetu w Białymstoku, w tym również z Instytutu Socjologii. Szkolenia, w których udział wzięli pracownicy IS UwB to między innymi:
 - Szkolenie z emisji głosu i techniki mówienia - dr Maciej Krzywosz, dr Karolina Radłowska, dr hab. Mariusz Zemło, prof. UwB, dr Małgorzata Dziekońska, dr Anna Leszczuk – Fiedziukiewicz
 - Projektowanie procesu kształcenia. Konstruowanie sylabusu – mgr Łukasz Wołyniec, dr Emilia Kramkowska, dr Anna Leszczuk - Fiedziukiewicz
 - Pisanie artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach krok po kroku – dr Emilia Kramkowska,
 - Proces dydaktyczny w uczelni – dr Urszula Abłażewicz, mgr Łukasz Wołyniec, dr Sławomir Bartnicki, dr Katarzyna Sztop – Rutkowska, dr Maciej Białous
 - Prawne aspekty pracy dydaktycznej – dr Małgorzata Dziekońska
 - Moduł psychologiczny – dr Sławomir Bartnicki
 - Warsztat rozwojowy: identyfikacja, analiza i wzmacnianie zasobów osobowych i zawodowych tutor do pracy metodą tutorską – dr Emilia Kramkowska
- Kursy językowe
 - Dr hab. Małgorzata Bieńkowska, prof. UwB, dr Karolina Radłowska - Intensywny kurs języka angielskiego w ramach Programu Erasmus plus STT - Maltalingua School of English, St Julians, Malta.
 - Kurs języka angielskiego, Akademia Nauki w Białymstoku - dr Karolina Radłowska.
 - Mgr Łukasz Wołyniec - Kurs języka angielskiego realizowany w ramach projektu „Local University, global opportunity – Uniwersytet w Białymstoku na drodze do umiędzynarodowienia”. Program Welcome to Poland.
- Tutoring akademicki: dr Maciej Białous brał udział w programie tutoringu akademickiego. W okresie od stycznia do czerwca 2023 r. opiekował się projektem naukowym uczennicy I LO w Białymstoku pt. "Uczestnictwo senierek i seniorów w białostockiej ofercie kulturalnej", które zakończyło się prezentacją na Forum Tutoringu.
- Pracownicy IS uczestniczyli także w projekcie „Zwiększenie kompetencji kadry dydaktycznej Uniwersytetu w Białymstoku z zakresu projektowania uniwersalnego”,

który zakończył się w 2022 roku. (dr A. Karpińska, dr E. Kramkowska, dr M. Skowrońska, dr U. Abłażewicz, dr M. Białous, dr hab. Małgorzata Bieńkowska, prof. UwB).

- Dr hab. Barbara Cieślińska, prof. UwB, dr Aleksandra Porankiewicz - Żukowska - szkolenie w ramach projektu "Nowoczesny Uniwersytet szansą dla wszystkich" na temat „Zwiększanie dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami – szkolenie świadomościowe”.
- Dr Karolina Radłowska – „Autobiograficzny wywiad narracyjny jako technika i metoda badawcza, UAM.
- Dr Kamil Goryń - Studia podyplomowe: Cyberbezpieczeństwo i informatyka śledcza - Uczelnia Łazarskiego,
- dr Agnieszka Karpińska - mobilność w ramach stażu naukowego w Vytautas Magnus University, Kowno. Wizyty studyjne w biurze karier oraz centrum innowacji
- dr Anna Leszczuk – Fiedziukiewicz mobilność w ramach programu Erasmus + STA.

Awanse naukowe i zmiany kadrowe:

- dr Małgorzata Dziekońska z Zakładu Socjologii Wiedzy i Edukacji oraz dr Kamil Goryń z Zakładu Socjologii Bezpieczeństwa i Polityki przebywali na rocznym urlopie naukowym;

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK):

1. Stałe starania o maksymalne dopasowanie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników do prowadzonych przez nich zajęć.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Stałe starania o maksymalne dopasowanie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników do prowadzonych przez nich zajęć.

Realizacja:

1. Proces dopasowania kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników do prowadzonych przez nich zajęć odbywał się poprzez:
 - realizację wymogów nakładanych przez przepisy prawa oraz przepisy wewnątrzuczelniane;
 - monitorowanie dorobku naukowego pracowników pod względem zgodności z prowadzonymi przedmiotami;
 - realizację hospitacji zajęć, w roku 2022/2023 odbyło się 7 hospitacji;
 - przekazywanie wstępnych wersji obciążeń dydaktycznych do kierowników zakładów w celach konsultacyjnych;
 - analizę ankiet ewaluacyjnych studentów;
2. Regularne informowanie pracowników o szkoleniach i zachęcanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych nie tylko w kontekście pracy naukowej, ale również metod dydaktycznych.

Realizacja:

Informacje o szkoleniach organizowanych przez UwB przekazywane są wszystkim pracownikom w formie mailowej oraz dodatkowo za pomocą innych kanałów (np. informacje przekazywane kierownikom zakładów podczas Rady Instytutu).

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA, OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Za ocenę zgodności koncepcji kształcenia ze strategią uczelni, ocenę programów studiów, ich adekwatności do efektów uczenia się, prawidłowości stosowania punktów ECTS, zgodności treści programowych zajęć z programem studiów, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, realizacji praktyk studenckich w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się odpowiadają władze Instytutu Socjologii oraz powołany przez nią kierunkowy zespół dydaktyczny. W roku akademickim 2022/2023 program studiów nie był modyfikowany. Rekomendacji odnośnie do zmian w programie studiów nie zgłaszała również Rada Konsultacyjna funkcjonująca przy Instytucie Socjologii.

Wyniki ankiet wypełnianych przez studentów:

W ramach ewaluacji jakości kształcenia przeprowadzono ankietę wśród studentów kierunku Socjologia. Zrealizowano ją drogą tradycyjną poprzez rozdanie wydrukowanych kwestionariuszy studentom. Uzyskano opinie od 94 osób, które wypełniły ankietę, z czego 79 reprezentowało studia pierwszego stopnia, a 15 studia drugiego stopnia.

Pierwsze pytanie dotyczyło ogólnej oceny studiów na Instytucie Socjologii i stanowiło kafeterię sześciu bardziej szczegółowych twierdzeń, do których ankietowani odnosili się na pięciostopniowej skali Likerta (od *zdecydowanie tak* do *zdecydowanie nie*). Szczegółowy rozkład odpowiedzi prezentuje Tabela 1.

Biorąc pod uwagę opinie wszystkich badanych osób, możemy stwierdzić, że ponad 70% z nich jest zadowolona z odbywanych studiów. Odpowiedzi negatywnych było łącznie około 9,6%, co oznacza, że niemal co dziesiąty badany był niezadowolony z procesu kształcenia. Około 18% ankietowanych studentów udzieliło odpowiedzi, którą można zinterpretować jako neutralną albo świadczącą o tym, że proces kształcenia nie ma dla tych osób większego znaczenia. W sumie znacznie więcej jest osób zadowolonych niż niezadowolonych z procesu kształcenia. Warto zwrócić uwagę, że w poprzednim roku odsetek odpowiedzi pozytywnych wynosił nieco mniej (65%), a odpowiedzi negatywnych było procentowo więcej (18,5%). Stosunkowo niewielka liczebność badanej grupy ogranicza możliwości wyciągania daleko idących wniosków.

W przypadku kolejnego zagadnienia, tzn. dostępności pomocy naukowych i sprzętu dydaktycznego, najwięcej było odpowiedzi „raczej negatywnych” (39,4%), łącznie pozytywnych 22,4%, negatywnych łącznie - 54,3%. Być może wynika to ze starzejącego się wyposażenia, zwłaszcza pracowni komputerowej.

Studenci na ogół pozytywnie wypowiadali się na temat sposobu prowadzenia zajęć i stosowanych metod nauczania. Badani studenci nie wskazują jednoznacznie na potrzebę wprowadzania większej liczby przedmiotów o charakterze praktycznym – tu odpowiedzi pozytywne i negatywne mniej więcej się równoważą. W poprzednim badaniu nieco większy odsetek studentów wykazywał konieczność wprowadzenia większej liczby przedmiotów praktycznych (ponad 44%).

Warto zwrócić uwagę również na pewne tendencje w wybieranych przez studentów ścieżkach edukacyjnych. Jakkolwiek postuluje się więcej zajęć praktycznych, to, gdy są już uruchamiane, nie zawsze cieszą się dużym zainteresowaniem. Z drugiej strony mniejsza popularność pewnych specjalności czy modułów nie musi być pochodną ich nieprzydatności, ale skłonności niektórych studentów do wybierania łatwiejszej ich zdaniem ścieżki zaliczenia

zajęć, co skutkuje na przykład rzadszym wybieraniem modułów z „twardymi” przedmiotami, obejmującymi zagadnienia statystyczne i analityczne. Można wysnuć hipotezę, którą warto byłoby zweryfikować, że studenci mogą postrzegać „miękkie” moduły kształcenia o charakterze komunikacyjnym jako wydające się łatwiejsze niż moduły koncentrujące się na „twardych” umiejętnościach analizy danych. Z drugiej strony, studenci w prywatnych rozmowach bardzo często podkreślają, że cenią sobie ten kierunek studiów szczególnie z powodu rozwijania kompetencji miękkich. Oprócz tego badani studenci wskazywali, że nie powinno się zwiększać intensywności nauki.

W odniesieniu do kształcenia zdalnego i możliwości osiągnięcia efektów uczenia się studenci wypowiadali się pozytywnie (niecałe 60 %).

Tabela 1. Ogólna ocena kierunku studiów w Instytucie Socjologii UwB (w %)

	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie	nie dotyczy
a) Czy biorąc pod uwagę wszystkie możliwe do pomyślenia aspekty procesu kształcenia, jest Pan/Pani zadowolony(a) z odbywanych studiów?	6,4%	66,0%	18,1%	8,5%	1,1%	0,0%
b) Czy uważa Pan/Pani, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	4,3%	18,1%	23,4%	39,4%	14,9%	0,0%
c) Czy uważa Pan/Pani, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	5,3%	48,9%	25,5%	17,0%	1,1%	0,0%
d) Czy uważa Pan/Pani, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów itp.) jest wystarczająca?	6,4%	47,9%	16,0%	18,1%	9,6%	0,0%
e) Czy uważa Pan/Pani, że na Pana/Pani studiach powinno być więcej zajęć praktycznych niż obecnie?	4,3%	34,0%	22,3%	28,7%	10,6%	0,0%
f) Czy zależałoby Panu/Pani na tym, by intensywność nauki na Pana/Pani kierunku była większa niż obecnie?	4,3%	6,4%	18,1%	37,2%	34,0%	0,0%
g) Czy zajęcia realizowane w formie zdalnej zostały przeprowadzone w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się?	19,1%	39,4%	14,9%	7,4%	3,2%	16,0%

W dalszej kolejności zapytano o ocenę poszczególnych elementów dydaktyki prowadzonej w Instytucie. Analizie poddano dziesięć wymiarów, które oceniano w pięciostopniowej skali.

Analiza tabeli 2, zawierającej szczegółowe zestawienia, prowadzi do spostrzeżenia, że studenci poszczególne aspekty procesu nauczania oceniają zwykle dobrze lub przynajmniej

przeciętnie. Najwięcej najwyższych ocen miały seminaria (31,9%), konsultacje (30,9%), warsztaty i laboratoria (23,4%) oraz wykłady (19%).

Z kolei najwięcej ocen przeciętnych było w takich kategoriach jak prace do samodzielnego przygotowania oraz lektoraty, choć w przypadku tych ostatnich i tak przeważały odpowiedzi pozytywne. Odpowiedzi negatywnych było ogólnie mało, a wykłady w ogóle nie otrzymały ocen najgorszych („bardzo zła”), aczkolwiek pod względem udziału ocen negatywnych stosunkowo najslabiej wypadły prace do samodzielnego wykonania. W późniejszych komentarzach niektórzy studenci postulowali rozszerzenie oferty seminariów dyplomowych. Pojawiały się też liczne prośby, aby zakupić dystrybutor do wody.

Tabela 2. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego według studentów studiów licencjackich i magisterskich (w %)

Jak ocenił(a)by Pan/Pani poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Pana/Pani kierunku?	brak odpowiedzi	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle	nie dotyczy
a) wykłady obowiązkowe	2,1%	19,1%	46,8%	27,7%	4,3%	0,0%	0,0%
b) ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	2,1%	17,0%	58,5%	18,1%	3,2%	1,1%	0,0%
c) seminaria i proseminaria	7,4%	31,9%	28,7%	16,0%	1,1%	3,2%	11,7%
d) przedmioty fakultatywne	14,9%	13,8%	29,8%	25,5%	2,1%	5,3%	8,5%
e) lektoraty	5,3%	13,8%	30,9%	30,9%	9,6%	1,1%	8,5%
f) warsztaty i laboratoria	1,1%	23,4%	48,9%	20,2%	4,3%	2,1%	0,0%
g) praktyki i zajęcia poza uczelnią	19,1%	18,1%	14,9%	17,0%	3,2%	10,6%	17,0%
h) sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	6,4%	6,4%	22,3%	39,4%	21,3%	4,3%	0,0%
i) indywidualne konsultacje	5,3%	30,9%	40,4%	18,1%	3,2%	1,1%	1,1%

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK)

1. Warto rozważyć w miarę możliwości zakup dystrybutora wody.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Warto rozważyć przeprowadzenie dyskusji ze studentami na temat preferowanych obszarów tematycznych seminariów dyplomowych.

Realizacja:

Rozmowy na temat zainteresowań badawczych studentów są prowadzone na bieżąco. Należy jednak zwrócić uwagę, że dyskusje na temat obszarów tematycznych seminariów dyplomowych powinny być prowadzone tylko w sytuacji, kiedy mogą one rzeczywiście

wpływać na obsadę zajęć seminaryjnych. To z kolei jest trudne przynajmniej z dwóch względów:

1. Ponieważ praca seminaryjna jest dużym obciążeniem z perspektywy pensum, nie zawsze każdy pracownik może być wyznaczony do ich prowadzenia (np. ze względu na prowadzone zajęcia specjalizacyjne, modułowe, które zostały wybrane przez studentów).
2. Nie wszystkie zainteresowania studentów (np. związane z grami komputerowymi, nowymi mediami) znajdują odzwierciedlenie w kompetencjach większej liczby pracowników, co dawałoby szansę na stabilne łączenie prowadzących z tymi tematami.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Analiza protokołów hospitacji zajęć

W roku akademickim 2022/23 przeprowadzono siedem hospitacji. Hospitowane zajęcia zostały wysoko ocenione przez hospitujących, w protokołach z 3 hospitacji sformułowano krytyczne opinie pod adresem prowadzących zajęcia. Uwagi te nie wpłynęły jednak na wysoką ocenę hospitowanych zajęć. Zespół zaleca zwiększenie liczby hospitowanych zajęć.

Analiza wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych

Jednym z działań prowadzonych w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia jest monitorowanie opinii studentów w zakresie różnych aspektów związanych ze studiowaniem na Uniwersytecie w Białymstoku i w Instytucie Socjologii. Standardowym narzędziem pozwalającym ewaluować jakość kształcenia jest ankieta, którą studenci wypełniają po zakończeniu cyklu dydaktycznego za pośrednictwem systemu USOS. Ocenie podlegało dziewięć wymiarów związanych z prowadzonymi zajęciami, które oceniano na skali 1 – 5.

Statystyki frekwencji w badaniu prezentują się następująco:

Liczba studentów: 54/ 152(35,5 %)

Liczba ankiet: 453 / 3714 (12.2%)

Liczba ocenionych pracowników: 36⁵

Liczba ocenionych zajęć: 103

Liczba komentarzy: 79

Tabela 3. Ocena zajęć dydaktycznych przez studentów w Instytucie Socjologii

	2020	2021	2022	2023
Dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji	4,36	4,41	4,53	4,15
Inspirowanie do samodzielnego myślenia	4,03	4,30	4,30	3,90
Interesujący sposób prowadzenia zajęć	3,79	3,98	4,07	3,74
Jasność kryteriów zaliczeniowych	4,24	4,49	4,59	4,19
Klarowność wykładanego materiału	3,99	4,19	4,23	3,91
Nastawienie do studenta (szacunek)	4,14	4,44	4,53	4,02
Obiektywność oceniania	4,16	4,39	4,52	4,08
Przygotowanie prowadzącego do zajęć	4,32	4,43	4,57	4,19
Punktualność prowadzącego	4,39	4,48	4,64	4,31

Z analizy opinii studentów wynika, że zajęcia w Instytucie Socjologii prowadzone są w większości prawidłowo, ponieważ łącznie nauczyciele akademicy w większości wymiarów uzyskali noty powyżej 4,0 w skali 1-5. Jednakowoż, uzyskane oceny średnie są ogólnie słabsze niż w roku poprzedzającym. Należy przede wszystkim popracować nad

⁵ Liczba ocenianych pracowników obejmuje również osoby z innych jednostek, które prowadziły zajęcia na kierunku Socjologia.

bardziej interesującym sposobem prowadzenia zajęć oraz nad poprawą klarowności przekazywanego materiału. Te dwa aspekty są stosunkowo najsłabiej oceniane w ostatnich badaniach. W roku akademickim 2022/2023 był realizowany projekt szkoleniowy „Doskonałość dydaktyczna uczelni”, który powinien podnieść kompetencje nauczycieli akademickich.

Komentarze i uwagi były w zdecydowanej większości pozytywne. Przykładowo, „Super podejście do studenta, częste tłumaczenie jak ktoś nie zrozumiał, zajęcia bardzo na wysokim poziomie”, „Jedne z najbardziej charyzmatycznych zajęć, bardzo na plus”, „Bardzo miła i inspirująca prowadząca”, „Bardzo dobre uzupełnienie wykładów. Inspirujące i odświeżające dzień zajęcia, które wiele osób zapamięta na długo”.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK)

1. Rekomendowane jest przeprowadzenie hospitacji we wszystkich zakładach wchodzących w skład Instytutu Socjologii.
2. Rekomendowane jest dalsze zwiększanie liczby hospitacji.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Wzmacnianie mechanizmów premiujących najlepiej ocenianych dydaktyków w danym roku akademickim

Realizacja:

Ze względu na niski poziom zwrotu ankiet ewaluacyjnych, a tym samym trudności w zestandaryzowanym porównaniu osiągnięć dydaktycznych, nie ma wypracowanego systemowego rozwiązania premiowania najlepiej ocenianych dydaktyków. Natomiast w przypadku nominowania pracowników do Medalu Komisji Edukacji Narodowej osiągnięcia dydaktyczne są najważniejszym czynnikiem branym pod uwagę. W przypadku innych nagród i odznaczeń również są bardzo istotne.

2. Zwiększenie intensywności oceny jakości dydaktyki poprzez hospitacje.

Realizacja:

Liczba hospitacji w kolejnych latach akademickich powinna wzrosnąć i utrzymywać się na stabilnym, wysokim poziomie.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Ocena zasobów bibliotecznych

W strukturze Uniwersytetu w Białymstoku funkcjonuje Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia, która otrzymała niedawno nową siedzibę w Kampusie, Ponadto pracownicy i studenci Instytutu Socjologii mają możliwość korzystania z Biblioteki Humanistyczno-Społecznej (BHS). W Białymstoku istnieje dodatkowo kilka innych bibliotek zawierających zbiory, które można wykorzystać podczas studiów lub w pracy naukowej. Studenci pierwszego roku są szkoleni z zasad korzystania z biblioteki, jak również wykorzystywania baz elektronicznych. Poniższa tabela przedstawia częstotliwość korzystania z zasobów bibliotecznych zadeklarowaną przez studentów Instytutu Socjologii.

Tabela 4. Częstotliwość korzystania z bibliotek w deklaracjach studentów studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich (w %)

Częstotliwość korzystania z biblioteki	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia (%)	Biblioteka Humanistyczno-Społeczna (%)	Inna biblioteka (%)
Przynajmniej kilka razy w tygodniu	3,2	7,4	1,1
Kilka razy w miesiącu	7,4	23,4	1,1
Kilka razy w roku	38,3	35,1	8,5
Rzadziej	48,9	31,9	17,0
Brak odpowiedzi	2,1	1,2%	39,3

Studenci korzystają z bibliotek raczej nieregularnie i wydaje się, że pandemia mogła ten stan jeszcze pogłębić. Warto podkreślić, że od Biblioteka Humanistyczno-Społeczna zapewnia możliwość krótkoterminowych wypożyczeń dla studentów, co powinno pozytywnie wpłynąć na częstotliwość korzystania z niej.

Większość badanych wskazała, że korzysta z Biblioteki Uniwersyteckiej rzadziej niż kilka razy w roku (48,9%). Nieco częściej wykorzystywane są zasoby Biblioteki Humanistyczno-Społecznej, ale tutaj najczęściej wybieraną odpowiedzią było „kilka razy w roku” (35,1%).

W stosunku do poprzedniego roku oceny bibliotek nieco się zmieniły i jednocześnie można zauważyć, że ocena Biblioteki Uniwersyteckiej spadła, a Biblioteki Humanistyczno-Społecznej delikatnie wzrosła, przy czym chodzi o oceny uśrednione. W poszczególnych aspektach różnice były zarówno w górę, jak i w dół. Trzeba też pamiętać, że stosunkowo niewielkie badane grupy oraz znaczące różnice w ich liczebności nie pozwalają jednak wyciągać zbyt daleko idących wniosków.

W przypadku biblioteki zlokalizowanej w budynku Instytutu studenci docenili przede wszystkim sprawność i przyjazność obsługi w bibliotekach. Najsłabiej oceniono aktualność księgozbiorów oraz dostępność literatury, jak również możliwość korzystania z baz elektronicznych. Oceny Biblioteki Uniwersyteckiej były ogólnie lepsze i mniej zróżnicowane, wahając się od 3,71 do 4,34. W przypadku Biblioteki Humanistyczno-Społecznej było to od 3,42 do 4,64.

Tabela 5. Ocena bibliotek w deklaracjach studentów studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich (wg skali od 1- ocena najniższa, do 5 – ocena najwyższa)

Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Humanistyczno-Społecznej	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia			Biblioteka Humanistyczno-Społeczna		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Dostępność literatury podstawowej	3,95	4,2	4,20	3,82	3,80	4,04
Ogólne zasoby księgozbioru w zakresie tematyki studiów	3,68	4,2	4,03	3,71	4,04	4,00
Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	3,42	4,1	3,71	3,55	3,61	3,42
Sprawność obsługi	3,95	4,5	4,34	4,00	4,33	4,56
Przyjazność obsługi	4,03	4,3	4,29	4,03	4,51	4,64
Godziny otwarcia	3,76	4,1	4,14	3,84	4,23	4,13
Warunki do pracy	4,05	4,5	4,27	3,87	4,10	4,09
Możliwość korzystania z elektronicznych baz danych	3,61	4,2	3,95	3,53	3,94	3,83
Średnia ocena	3,81	4,26	4,12	3,82	4,07	4,09

Ocena infrastruktury dydaktycznej

Nieodłącznym elementem wpływającym na jakość kształcenia jest infrastruktura dydaktyczna (Tabele 6-9).

Tabela 6. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej według studentów (w %)

Jak ocenił(a)by Pan/Pani jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania?	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle	nie dotyczy
a) sale wykładowe	2,2%	16,3%	35,9%	28,3%	17,4%	0,0%
b) sale ćwiczeniowe	1,1%	10,6%	30,9%	37,2%	19,1%	1,1%
c) środki audiowizualne i multimedialne	1,1%	18,1%	47,9%	20,2%	11,7%	1,1%
d) wyposażenie laboratorium	1,1%	2,1%	45,7%	26,6%	11,7%	12,8%
e) dostęp do Internetu na terenie instytutu	8,6%	23,7%	34,4%	18,3%	8,6%	6,5%

We wszystkich aspektach dominują oceny co najmniej przeciętne. W poprzednich latach częściej jednak wybierano wskazania pozytywne. Wyraźnie wzrosła częstość odpowiedzi negatywnych, zwłaszcza w przypadku sal dydaktycznych. W komentarzach studenci wspominali o niskim komforcie pracy w niektórych salach (np. 128B) w okresie wiosenno-letnim.

Najwięcej dobrych i bardzo dobrych ocen zebrały środki audiowizualne oraz dostęp do Internetu, z kolei ocen negatywnych najwięcej było przy salach dydaktycznych oraz

wyposażeniu laboratorium, którym w przypadku Instytutu Socjologii jest pracownia komputerowa.

Jednym z elementów infrastruktury dydaktycznej są pracownie komputerowe dostępne w budynku. Tabela 7 prezentuje częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej zadeklarowaną przez studentów socjologii.

Tabela 7. Deklaracje częstotliwości korzystania z pracowni komputerowej według studentów (w %)

Jak często korzysta Pan/Pani z pracowni komputerowej?	Procent
Kilka razy w tygodniu	7,6
Kilka razy w miesiącu	27,2
Kilka razy w semestrze	23,9
Rzadziej	14,1
W ogóle nie korzystam	27,2
Ogółem	100

Ponad 27% studentów zadeklarowało, że nie korzysta w ogóle z pracowni komputerowej, kolejne 14,1% czyni to rzadziej niż kilka razy w semestrze. Około 24% studentów deklaruje, że robi kilka razy w semestrze. Może to być związane z faktem, że stosunkowo niewielka część przedmiotów w programie studiów wymaga zajęć w pracowni.

Tabela 8. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej według studentów (w %)

Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	Procent
Bardzo dobra	5,4
Dobra	21,7
Przeciętna	37,0
Zła	15,2
Bardzo zła	14,1
Nie mam zdania	6,5
Ogółem	100

Ogólna ocena pracowni komputerowej jest raczej przeciętna z trendem kierującym do oceny złej jeśli chodzi o jej wyposażenie. Studenci wielokrotnie zwracali uwagę na konieczność modernizacji pracowni. Częściowa wymiana komputerów nastąpiła we wrześniu i październiku 2020 roku. Nie udało się jednak zastąpić wszystkich starych urządzeń nowszymi, zatem problem modernizacji pracowni jest wciąż aktualny. Doraźnie można go rozwiązać przez zachęcanie studentów do przychodzenia na zajęcia z własnymi laptopami.

Wymiary funkcjonowania pracowni komputerowej odnoszące się do sprzętu zostały ocenione raczej negatywnie, jednakże stosunkowo duża liczba respondentów wskazuje na fakt, że na miejscu pracownicy udzielają fachowej pomocy. W pytaniu otwartym zwracano uwagę przede wszystkim na konieczność modernizacji technicznej pracowni – wymiany sprzętu na nowocześniejszy i szybszy. Pracownia jest współdzielona przez Instytut Socjologii i Instytut Filozofii. W ostatnich latach połowa stanowisk została zmodernizowana ze środków IS, co poprawiło możliwości komfortowego korzystania z pracowni. Oprócz tego w pracowni

instaluje się komputery wycofywane z administracji, które po pewnych naprawach i modernizacjach mogą jeszcze posłużyć do dydaktyki i chociaż są to urządzenia kilkuletnie, prezentują dużo większe możliwości niż sprzęt zastępowany. Ponadto we wszystkich salach, w których są prowadzone zajęcia, zainstalowano komputery w celach dydaktycznych.

Tabela 9. Szczegółowa ocena funkcjonowania pracowni komputerowej według studentów (w %)

Szczegółowa ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
Czy godziny otwarcia umożliwiają efektywne korzystanie z pracowni?	3,3%	41,3%	33,7%	16,3%	5,4%
Czy ilość stanowisk komputerowych jest wystarczająca?	1,1%	18,3%	9,7%	35,5%	35,5%
Czy stanowisko komputerowe spełnia twoje oczekiwania efektywnego korzystania z pracowni?	3,2%	14,0%	11,8%	34,4%	36,6%
Czy w razie potrzeby pracownicy pracowni udzielają fachowej pomocy?	36,6%	46,2%	11,8%	3,2%	2,2%

Na starszych komputerach nie można już w zasadzie pracować, ponieważ na używanym tam systemie operacyjnym (Windows XP) nie można instalować nowszych wersji programu statystycznego SPSS, który jest uwzględniony w programie nauczania, a konfiguracja sprzętowa nie pozwala na używanie nowszych wersji systemu Windows, pakietów biurowych oraz innych narzędzi Open Source wymaganych w procesie dydaktycznym. W tej sytuacji pożądana jest dalsza wymiana sprzętu komputerowego. Zespół rekomenduje dalszą modernizację w miarę możliwości finansowych, a zakupione komputery będzie można przenieść do nowej siedziby IS w kampusie, której budowa ma się wkrótce rozpocząć.

Ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia

Aktualnie podstawowym źródłem informacji i repozytorium zasobów (plany studiów, rozkłady zajęć, programy kształcenia, informacje o praktykach i inne) są strony internetowe. Poniższe tabele odnoszą się do strony Instytutu. Pierwsza z nich (tabela 10) obrazuje częstotliwość korzystania ze stron internetowych przez studentów.

Tabela 10. Częstotliwość odwiedzin stron internetowych instytutu w deklaracjach studentów (w %)

Jak często odwiedza Pan/Pani stronę internetową instytutu?	Procent
kilka razy w tygodniu	16,1
kilka razy w miesiącu	19,4
kilka razy w semestrze	43,0
Rzadziej	21,5
Ogółem	100,0

Znaczna część badanych (43%) odwiedza stronę Instytutu kilka razy w semestrze, a około 35,5%, przynajmniej kilka razy w miesiącu. Instytut prowadzi na Facebooku swój fanpage, na którym również zamieszcza ważne informacje związane z dydaktyką, co rozszerza grono odbiorców i być może zmniejsza częstotliwość korzystania z tradycyjnej strony internetowej IS. Dodatkową drogą kontaktu jest USOS Web, przez który odbywa się korespondencja ze studentami, oraz platforma do nauczania zdalnego. Warto wspomnieć, że strona internetowa Instytutu Socjologii została dostosowana do wymogów WCAG.

Tabela 11. Ocena zawartości stron internetowych instytutu według studentów (w %)

Czy zawarte na stronie internetowej Pana/Pani instytutu informacje zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej:	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
a) kierunku studiów?	23,4%	69,1%	6,4%	1,1%	0,0%
b) programu studiów?	21,3%	67,0%	6,4%	5,3%	0,0%
c) rozkładu zajęć dydaktycznych?	37,6%	43,0%	8,6%	8,6%	2,2%
d) możliwości wyjazdu na inne uczelnie?	14,0%	46,5%	22,1%	11,6%	5,8%

Ocena zawartości stron internetowych w Instytucie wypada ogólnie pozytywnie. Przede wszystkim wysoko ocenia się dostępność informacji dotyczących kierunku i programów studiów oraz harmonogramów zajęć. Z kolei wiedza na temat możliwości wyjazdów na inne uczelnie mogła być bardziej rozbudowana i wyeksponowana.

Tabela 12. Ocena sylabusów przedmiotów według studentów (w %)

Czy sylabusy przedmiotów w systemie USOS zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej:	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
a) treści programowych przedmiotów	19,1%	61,7%	14,9%	3,2%	1,1%
b) lektur przedmiotowych	31,9%	55,3%	9,6%	2,1%	1,1%
c) kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów?	24,5%	50,0%	13,8%	8,5%	3,2%

Tabela 12 przedstawia ocenę zawartości sylabusów zamieszczonych w systemie USOS. Od kilku lat muszą być one obowiązkowo tam zamieszczane. Badani studenci w zdecydowanej większości deklarują, że zawierają one wszystkie niezbędne informacje, takie jak treści programowe, lektury przedmiotowe oraz kryteria zaliczenia. Oceny negatywne w tym wypadku występują bardzo rzadko, przy czym najwięcej z nich dotyczyło kryteriów oceny przedmiotów.

Ocena organizacji zajęć

Kolejny blok pytań odnosił się do oceny pracy dziekanatu. Dotyczyły one częstotliwości odwiedzin, godzin otwarcia, jak również informacji przekazywanych przez pracowników. Ponadto, była możliwość wyrażenia własnej opinii w postaci odpowiedzi na pytanie otwarte.

Tabela 13. Częstotliwość odwiedzin dziekanatu celem załatwienia spraw według studentów (w %)

Jak często kontaktuje się Pan/Pani z dziekanatem w celu załatwienia jakiejś sprawy?	Procent	Procent skumulowany
przynajmniej kilka razy w tygodniu	1,1	1,1
kilka razy w miesiącu	7,4	8,5
kilka razy w semestrze	63,8	72,3
rzadziej	27,7	100,0
ogółem	100	

Na ogół studenci odwiedzają dziekanat kilka razy w semestrze (63,8%) lub nawet rzadziej. Omawiane wyniki korespondują z rezultatami badań ubiegłorocznych. Wydaje się zatem, że studenci przyswoili zasady funkcjonowania administracji na tyle dobrze, że nie zachodzi potrzeba dodatkowego kontaktu z dziekanatem poza faktycznymi potrzebami wynikającymi z regulaminu studiów.

Tabela 14. Opinie na temat godzin otwarcia dziekanatu według studentów (w %)

Czy sposób organizacji pracy dziekanatu umożliwia sprawne załatwienie spraw?	Procent
zdecydowanie tak	31,2
raczej tak	55,9
ani tak, ani nie	6,5
raczej nie	4,3
zdecydowanie nie	2,2
Ogółem	100,0

W przypadku sposobu organizacji pracy 87% badanych (zdecydowanie tak i raczej tak) stwierdziło, że obecnie umożliwia on załatwienie wszystkich spraw, co jest wynikiem lepszym niż w roku poprzednim (81,38%). Jedyne około 6,5% badanych wyraziło opinię negatywną.

Tabela 15. Opinie na temat informacji przekazywanych przez pracowników dziekanatu według studentów (w %)

Czy niżej wymienione informacje przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący?	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
informacje dotyczące toku studiów	31,20%	52,70%	8,60%	6,50%	1,10%
informacje dotyczące spraw stypendialnych	32,30%	49,50%	10,80%	5,40%	2,20%

Nie było większych zastrzeżeń co do merytorycznego poziomu pracy dziekanatu rozumianego jako zakres informacji przekazywanych studentom. Większość osób, które wzięły udział w badaniu, stwierdziły, że we wszystkich analizowanych aspektach informacje były przekazywane w sposób wyczerpujący. Ostatnie pytanie dotyczyło ogólnej oceny pracy dziekanatu.

Tabela 16. Ogólna ocena pracy dziekanatu według studentów (w %)

Ogólna ocena pracy dziekanatu	Procent
bardzo dobra	37,6
Dobra	46,2
Przeciętna	16,1
Ogółem	100,0

Z tabeli 16 wynika, że około 84% ankietowanych studentów wystawiło pracy dziekanatu ocenę dobrą i bardzo dobrą. Ocen negatywnych nie było wcale, co należy potraktować jako wynik bardzo dobry. Wśród komentarzy pojawiały się głównie postulaty wydłużenia godzin pracy dziekanatu lub pochwały za przyjazną obsługę.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK:

1. W miarę możliwości poprawa wyposażenia pracowni komputerowej
2. Zwrócenie uwagi pracownikom prowadzącym dydaktykę, aby precyzyjnie opisywali w sylabusach kryteria zaliczenia przedmiotów.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. W miarę możliwości poprawa wyposażenia pracowni komputerowej

Realizacja:

Pod koniec roku akademickiego 2022/2023 odpowiedzialny za to pracownik IS został poproszony o pilotowanie możliwości zakupu ok. 3 stanowisk komputerowych do pracowni. Poza tym, studenci i pracownicy otrzymali możliwość korzystania z innej pracowni komputerowej znajdującej się w tym samym budynku (Wydział Historii).

5. MONITOROWANIE MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA UMIEDZYNARODOWIENIA KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Liczba umów

Lista uczelni partnerskich IS w roku akademickim 2021/2022:

1. Josip Juraj Strossmayer University Of Osijek, Chorwacja;
2. Univerzita Karlova V Praze, Czechy;
3. Itä-Suomen Yliopisto/University Of Eastern Finland, Finlandia;
4. Université Paris Ouest Nanterre La Defense, Francja;
5. Université De Marne-La Valle, Francja;
6. Universidad De Granada, Hiszpania;
7. Universidad Complutense De Madrid, Hiszpania;
8. Baltijas Starptautiska Akadēmija, Łotwa;
9. Goce Delcev University Of Stip, Macedonia;
10. Freie Universität Berlin, Niemcy;
11. Universidade Do Minho, Portugalia;
12. Universidade De Evora, Portugalia;
13. Afyon Kocatepe University, Turcja;
14. Selcuk University, Turcja;
15. Necmettin Erbakan University, Turcja;
16. Sacarya University, Turcja;
17. Università Degli Studi "G. D'annunzio" Chieti-Pescara, Włochy.

Liczba studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających

Dwoje studentów wyjeżdżających i troje przyjeżdżających, z czego jedna osoba studiowała w ramach programu Non Degree. Studenci przyjezdni nie wypełnili ankiet ewaluacyjnych.

Liczba pracowników wyjeżdżających i przyjeżdżających

Sześciu pracowników IS UwB wyjeżdżało za granicę w ramach programu Erasmus+. Dwoje pracowników akademickich z zagranicy (Chorwacja) gościło w Instytucie Socjologii w roku 2022/2023. Warto zauważyć, że w porównaniu z ubiegłym rokiem akademickim (brak wykładowców z zagranicy) – jest to istotna zmiana.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK)

W roku akademickim 2022/2023 udział studentów z Instytutu Socjologii w wymianie międzynarodowej był na niskim poziomie. Trend ten utrzymuje się od wielu lat, obserwowano go również w latach przedpandemicznych. Stąd rekomendacje w tym punkcie są następujące:

1. Motywowanie studentów do uczestnictwa w wymianie.
2. Przedyskutowanie w grupie studentów oraz opiekunów roku przyczyn tak niskiego zaangażowania studentów w wymianę oraz przekazanie wniosków z tych rozmów władz

Instytutu. Być może na tej podstawie uda się wypracować narzędzia motywujące studentów do większego zaangażowania w wymianę międzynarodową.

3. Organizowanie spotkań ze studentami z innych roczników, którzy wrócili z wymiany i mogą opowiedzieć o swoich doświadczeniach.
4. Organizowanie spotkań ze studentami przyjezdnymi, którzy mogą odpowiedzieć o swojej macierzystej uczelni.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Motywowanie studentów do uczestnictwa w wymianie.

Realizacja:

Studenci są informowani o możliwościach udziału w wymianie międzynarodowej. W procesie wymiany informacji oraz promocji wykorzystywani są również studenci, którzy korzystali z możliwości wymiany międzynarodowej we wcześniejszych latach.

2. Przedyskutowanie w grupie studentów oraz opiekunów roku przyczyn tak niskiego zaangażowania studentów w wymianę oraz przekazanie wniosków z tych rozmów Dyrekcji Instytutu. Być może na tej podstawie uda się wypracować narzędzia motywujące studentów do większego zaangażowania w wymianę międzynarodową.

Realizacja:

Rozmowy takie były prowadzone, natomiast nie w proponowanej konfiguracji, a raczej z udziałem instytutowego koordynatora programu Erasmus+ oraz zastępcy dyrektora ds. studenckich. Otrzymane wnioski nie są jednoznaczne (wskazują m. in. na bariery obiektywne – krótkie okna dogodnych terminów do wyjazdu w systemie studiów 3+2 lata, czy niewystraszająco dobre warunki finansowe – z którymi trudno jest polemizować). Z pewnością rozmowy takie powinny być kontynuowane w przyszłości.

3. Organizowanie spotkań ze studentami z innych roczników, którzy wrócili z wymiany i mogą opowiedzieć o swoich doświadczeniach.
4. Organizowanie spotkań ze studentami przyjezdnymi, którzy mogą odpowiedzieć o swojej macierzystej uczelni.

Realizacja:

Spotkania opisane w p. 3 i 4 są – w miarę możliwości – organizowane. Działania takie powinny być kontynuowane w przyszłości.

6. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Monitorowanie wsparcia studentów i doktorantów w procesie uczenia się obejmuje:

1. Wsparcie dydaktyczne

- Każdy rok ma powołanego opiekuna roku. Nazwisko oraz kontakt do opiekuna poszczególnego roku można znaleźć na tablicy informacyjnej znajdującej się przy sekretariacie.
- Nazwisko opiekuna praktyk jest zamieszczone na stronie internetowej Instytutu Socjologii.
- Konsultacje nauczycieli akademickich są wpisane do systemu USOS. Wystarczy wyszukać w systemie danego nauczyciela akademickiego. Dodatkowo nauczyciele akademicy pozostają w stałym kontakcie ze studentami, a zmiany w terminach konsultacji są przekazywane w formie mailowej.

2. Wsparcie naukowe:

- W roku 2022/2023 aktywną działalność prowadziło Koło Naukowe Socjologiczno-Antropologiczne pod opieką dr Małgorzaty Skowrońskiej. Funkcje prezesa koła pełniła Agnieszka Mrozowska. Działalność koła prezentuje się następująco:
 - Spotkanie otwierające, nabór, integracja i planowanie projektów na nowy rok.
 - Udział w ogólnopolskiej konferencji Forum Młodych Socjologów w Warszawie.
 - Warsztaty antydyskryminacyjne.
 - Spotkania w związku z pracą nad projektem: Współczesne praktyki kulturowe online (4 spotkania).
 - Udział w Podlaskim Festiwalu Nauki i Sztuki.
 - Piknik – gry planszowe.
- Koło naukowe na lata 2023/2024 planuje realizację projektów badawczych, udział w bieżących wydarzeniach naukowych oraz inne wspólne działania na rzecz rozwoju naukowego społeczności studentów.
- W roku 2022/2023 aktywną działalność prowadziła Rada Samorządu Studenckiego Instytutu Socjologii przy wsparciu dr. Macieja Białousa. Funkcje przewodniczącej RSS pełniła Zuzanna Zięcina. Działalność RSS przedstawia się następująco:
 - Planszówki z Samorządem w Schodkach.
 - Cicha aukcja charytatywna „spraw uśmiech dzieciom”.
 - Zachęcanie studentów do wypełniania ankiet ewaluacyjnych z przedmiotów.
- Niektórzy pracownicy współpracują ze studentami w ramach tandemów naukowych, które polegają na wspólnej pracy badawczej i pisaniu artykułów do czasopism naukowych. Jest to świetna okazja dla ambitnych studentów do rozwoju naukowego i być może przyszłej kontynuacji nauki w szkole doktorskiej. Funkcjonują one pod opieką dr Małgorzaty Skowrońskiej i dają możliwość wkroczenia na ścieżkę naukową ambitnym studentom.
- Studenci wspierają kadrę w produkcji podcastu socjologicznego pt. „Z pewnością”, który prowadzi dr Katarzyna Sztop-Rutkowska i dr Maciej Białous.

3. Wsparcie materialne. Poniżej zawarto szczegółowe informacje na temat struktury wsparcia materialnego studentów w poszczególnych miesiącach:

Październik 2022:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 18
- Stypendium dla osób niepełnosprawnych – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Listopad 2022:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Grudzień 2022:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Styczeń 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 20
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Luty 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 20
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Marzec 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Kwiecień 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Maj 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14
- Zapomoga – liczba osób: 1

Czerwiec 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

Lipiec 2023:

- Stypendium socjalne – liczba osób: 19
- Stypendium dla osób z niepełnosprawnościami – liczba osób: 3
- Stypendium rektora dla najlepszych studentów – liczba osób: 14

4. Inne

- Studenci mogą również liczyć na wsparcie psychologiczne. Studenci otrzymywali - drogą mailową - informacje na temat nieodpłatnej pomocy psychologicznej oferowanej im przez uczelnię. Pomoc miała formę konsultacji z psychologiem.
- W Instytucie Socjologii jest powołany Pełnomocnik ds. wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami.
- W roku akademickim 2021/2022 kilkoro nauczycieli akademickich z Instytutu Socjologii przeszło szkolenia z projektowania uniwersalnego i w roku 2022/2023 prowadzone były zajęcia dla studentów w tym zakresie. Ponadto, wszyscy przeszkoleni pracownicy wprowadzili elementy projektowania uniwersalnego do wybranych przedmiotów, które prowadzą.

5. Dostępność informacji o formach wsparcia

- Informacje o formach wsparcia materialnego są dostępne w serwisie USOS. Dodatkowo studenci są informowani przez dziekanat w formie mailowej o zbliżających się terminach wypełniania wniosków. W serwisie USOS są dostępne również instrukcje wypełniania poszczególnych wniosków.
- Informacje o działalności koła naukowego są przekazywane głównie w formie mailowej lub przez fanpage IS.
- Studentki i studenci I roku uczestniczą w obowiązkowych zajęciach wprowadzających w studia – zajęcia są organizowane na poziomie uniwersytetu.
- Dodatkowo I rok ma szkolenie z praw i obowiązków studenta organizowane przez Parlament Studencki UwB.
- Doktoranci uzyskują ponadto informacje o możliwości podejmowania działań naukowych od promotorów oraz poprzez maile rozsyłane przez sekretariat studiów doktoranckich.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK)

1. Warto promować wśród społeczności studentów możliwości podjęcia działalności naukowej poprzez tandemy naukowe oraz koło naukowe. Większa świadomość o możliwościach pracy naukowej może przełożyć się na większe nią zainteresowanie a, co za tym idzie, również jej skuteczność.

2. Warto rozważyć zaangażowanie społeczności studenckiej w organizację konferencji czy debat oksfordzkich.
3. Należy zaktualizować listę opiekunów roku na stronie Wydziału, tak aby studentów poszukujących informacji nie wprowadzać w błąd.
4. Warto zastanowić się nad zakupieniem dystrybutora z wodą i postawienia go w miejscu ogólnodostępnym dla studentów.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Warto promować wśród społeczności studentów możliwości podjęcia działalności naukowej poprzez tandemy naukowe oraz koło naukowe. Większa świadomość o możliwościach pracy naukowej może przełożyć się na większe nią zainteresowanie a, co za tym idzie, również jej skuteczność.

Realizacja:

Informacje takie były przekazywane studentom zarówno drogą mailową jak i bezpośrednią zachętą ze strony osób uczestniczących w kole naukowym. Działania takie powinny być kontynuowane w przyszłości.

2. Warto rozważyć zaangażowanie społeczności studenckiej w organizację konferencji czy debat oksfordzkich.

Realizacja:

W ostatnim roku akademickim nie organizowano konferencji studenckiej w ścisłym sensie, studenci mieli natomiast możliwości zaangażowania się w organizację innych wydarzeń konferencyjnych organizowanych przez IS (np. „Migracje w obliczu wielkich zmian społecznych - wyzwania dla teorii i praktyki”) podobnie jak w działaniach popularyzatorskich (np. Podlaskim Festiwalu Nauki i Sztuki). Podobnego rodzaju działania planowała zorganizować Rada Samorządu Studenckiego, z tym że planów tych nie udało się zrealizować ze względu na nikłe zainteresowanie pozostałych studentów.

3. Rekomenduje się upowszechnienie wśród studentów informacji o oferowanej im pomocy psychologicznej, np. umieszczenie tej informacji na stałe na stronie Instytutu oraz w gablotach informacyjnych na korytarzach.

Realizacja:

Informacje takie przekazywane były przede wszystkim poszczególnym studentom. W przyszłości należy dołożyć większych starań do kompleksowego przekazywania informacji na ten temat.

7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

W Instytucie Socjologii w ramach ewaluacji procesu nauczania przeprowadzono badania ankietowe na próbie absolwentów kierunku Socjologia. Celem badań było zebranie ich opinii na temat przydatności na rynku pracy danego kierunku studiów, procesu dydaktycznego oraz kompetencji nauczycieli akademickich i innych pracowników UwB.

W badaniu wzięło udział 20 osób, wśród których było 11 kobiet i 8 mężczyzn, 1 osoba nie podała płci. Studia pierwszego stopnia ukończyło 14 ankietowanych, z kolei absolwentami studiów drugiego stopnia było 5 osób biorących udział w ankiecie. Taka niewielka liczebność praktycznie uniemożliwia jakiegokolwiek analizy, aczkolwiek badana grupa stanowi większość osób, które ukończyły studia w Instytucie Socjologii w roku akademickim 2022/2023. Z uwagi na niewielką liczebność grupy w tej części sprawozdania znajdzie się jedynie ogólny opis uzyskanych odpowiedzi.

Wartością występującą najczęściej w odpowiedziach tych osób było opanowanie w stopniu dużym umiejętności, takich jak:

- znajomość zagadnień teoretycznych,
- umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów

W stopniu bardzo dużym:

- umiejętność pracy zespołowej,
- umiejętności komunikacyjne,
- wiedzy o świecie,
- możliwość realizacji własnych zainteresowań

W stopniu średnim:

- zdolność do wykonywania konkretnych zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów

Z rozkładu odpowiedzi wynika, że system kształcenia oferowany przez Instytut odpowiada profilowi ogólnoakademickiemu, a tym samym oparty jest w znacznym stopniu na teorii, przygotowując jednocześnie do dalszego kształcenia lub wykonywania pracy wymagającej wysokich umiejętności.

W pytaniu otwartym pojawiały się różne odpowiedzi. Studenci zwracali uwagę na stres podczas zaliczeń, wyrażali swoją opinię co do poprawy promotorów seminariów i rozkładów zajęć oraz ulepszenie pracowni komputerowej oraz wprowadzenie większej ilości zajęć praktycznych. Studenci czują też dużą potrzebę rozmowy z prowadzącymi, oraz zwracają uwagę na kumulację prac zaliczeniowych w tym samym czasie.

W grupie poszczególnych elementów procesu dydaktycznego większość z nich była oceniona bardzo dobrze lub dobrze, a były to między innymi: wykłady, ćwiczenia i konwersatoria, seminaria i proseminaria, przedmioty fakultatywne, lektoraty, warsztaty i laboratoria, praktyki oraz indywidualne konsultacje

Odpowiedzi negatywne praktycznie nie występowały, ale pojawiły się przy seminariach i proseminariach. Przeciętnie została oceniona organizacja studiów (m.in.. rozkłady zajęć)

Badani absolwenci Socjologii wskazywali na wysoki i raczej wysoki poziom profesjonalizmu nauczycieli akademickich i innych pracowników UwB. Był on najlepiej

oceniany wśród profesorów, nieco słabiej u doktorów. Pracownicy dziekanatu i administracji również uzyskali oceny wysokie.

Połowa badanych absolwentów zadeklarowało, że gdyby jeszcze raz zdawali na studia, wybraliby ponownie studiowany kierunek na UwB (50%), inny kierunek na UwB 20%, inny kierunek na innej uczelni 20% oraz ten sam kierunek na innej uczelni 10%. Koresponduje to z odpowiedziami uzyskanymi rok temu, przy czym wtedy 11 z 18 badanych wybrałoby ponownie ten sam kierunek na UwB.

Wnioski na podstawie tak niewielkiej próby nie mogą być miarodajne. Z drugiej strony stanowi ona około 64% tegorocznych absolwentów stopnia pierwszego (14 z 22) oraz około 42% stopnia drugiego (5 z 12). Oceny na dyplomie tych osób to w 55% ocena dobra lub dobra z plusem, w 35% ocena bardzo dobra i w 5% ocena dostateczna oraz dostateczna plus.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK

Zespół podtrzymuje rekomendacje z poprzedniego roku akademickiego. Brak nowych sugestii.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Uwrażliwienie pracowników na konieczność wskazywania możliwości praktycznego wykorzystywania wiedzy zdobytej na zajęciach.

Realizacja:

Kwestia praktycznego wykorzystywania wiedzy zdobytej na zajęciach jest m. in. przedmiotem działań i instrukcji mających na celu tworzenie optymalnych sylabusów przedmiotów. Położenie nacisku na praktyczność jest również ściśle związane z liczbą prowadzonych w ramach programu studiów przedmiotów laboratoryjnych.

2. Stała dbałość o wysoką frekwencję w badaniach ankietowych oraz prowadzenie monitoringu jakości w formie regularnych (przynajmniej raz w roku) konsultacji

Realizacja:

Zarówno pracownicy jak i studentki i studenci informowani są o możliwościach i znaczeniu uzupełniania ankiet ewaluacyjnych zajęć. W ubiegłym roku organizowano również spotkania z przedstawicielami samorządu studenckiego, podczas których poruszano m. in. te kwestie.

8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

W wyniku konsultacji w ramach Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia podjęto ustalenia, że jednostki dydaktyczne nie muszą co roku realizować ankiety wśród potencjalnych pracodawców zatrudniających absolwentów i mogą to robić w większym odstępie czasu. Taką decyzję podjął też Zespół działający w Instytucie Socjologii.

Przy Instytucie Socjologii działała Rada Konsultacyjna, która stanowi platformę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W analizowanym roku akademickim odbyło się jedno spotkanie, podczas którego przedłożono Radzie propozycję nowej strategii rozwoju Instytut Socjologii. Rada nie zgłosiła uwag.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK)

Zespół podtrzymuje rekomendacje z roku poprzedniego.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Od kilku lat wiele podmiotów współpracujących z Instytutem Socjologii nie odpowiedziało na prośbę o wypełnienie ankiety. Zespół zaleca, aby przy podpisywaniu listów intencyjnych i umów o współpracy zawierać zobowiązanie podmiotu współpracującego do wypełniania ankiet na temat zatrudnianych studentów i absolwentów. Brak informacji zwrotnej stanowi poważną trudność w monitorowaniu jakości kształcenia, jak również podważa zaufanie do partnerów.

Realizacja:

Podejmowano wiele rozmów z potencjalnymi pracodawcami absolwentów socjologii, co skutkowało m. in. podpisaniem listów intencyjnych (np. w ubiegłym roku akademickim z Muzeum Historii Medycyny i Farmacji UMB, Instytutem Dyskursu i Dialogu). Instytucje te zostały poinformowane o zobowiązaniu podmiotu współpracującego do wypełniania ankiet na temat zatrudnianych studentów i absolwentów.

2. Delegowanie osób chętnych do odbywania praktyki w jednostkach samorządowych deklarujących chęć przyjęcia studentów na praktykę.

Realizacja:

Instytut Socjologii we wrześniu 2023 roku podpisał umowę dotyczącą współpracy w programie „Depopulacja regionu” z Urzędem Marszałkowskim, ponadto Instytut współpracuje w zakresie badań ewaluacyjnych z Teatrem Dramatycznym im. Aleksandra Węgiejki, co może sprzyjać odbyciu praktyk przez studentów w tych instytucjach. Warto również zaznaczyć, że od roku 2023/2024 zadania związane z optymalizacją miejsc praktyki i zakresu obowiązków zostaną powierzone Opiekunowi praktyk studenckich w Instytucie Socjologii UwB.

9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Biuro Karier Uniwersytetu w Białymstoku wśród swoich zadań ma prowadzenie monitoringu karier zawodowych absolwentów. W roku 2022/2023 zrealizowano badania wśród osób kończących studia w roku 2021/2022 (kilka miesięcy po zakończeniu studiów). W analizowanym okresie nie było badań absolwentów po trzech latach od zakończenia studiów.

Obecnie Instytut / Wydział Socjologii prowadzi tylko jeden kierunek studiów, zatem kiedy w raporcie BK jest mowa o absolwentach IS, chodzi o osoby, które ukończyły socjologię. Liczba odpowiadających absolwentów kierunku Socjologia wyniosła 9. Stanowili oni ok. 38% absolwentów kierunku, których w roku 2022 było 24.

Według raportu przedstawionego przez Biuro Karier 54% obecnych absolwentów socjologii pracowało, co jest wartością niższą w niż w poprzednim badaniu (87%), ale musimy pamiętać o bardzo małej liczebności badanej grupy. Osoby niepracujące przede wszystkim kontynuowały edukację. 40% badanych wykonuje pracę niezgodną z profilem studiów, a deklarację zgodności wykonywanego zawodu i wykształcenia podało 20% respondentów.

Badani nie wykorzystują w pracy umiejętności nabytych podczas nauki (80%) lub nie byli w stanie jednoznacznie określić, czy je wykorzystują (20%). Nikt nie wskazał jednoznacznie, że dostrzega zastosowanie wiedzy zdobytej na studiach w pracy zawodowej. Absolwenci są przekonani, że studia, które kończyli, bardziej przygotowały ich pod względem teoretycznym niż praktycznym do wykonywania zawodu.

Najwyżej jest oceniane wsparcie w rozwoju umiejętności interpersonalnych oraz umiejętności specjalistycznych. Absolwenci mają gorszą opinię, jeśli chodzi o pomoc w zakresie nauki języka obcego.

Jednocześnie około 45% badanych deklaroowało ewentualny ponowny wybór tego samego kierunku studiów na UwB, 22% inny kierunek na tej uczelni i 22% inny kierunek na innej uczelni. 44% ankietowanych łączyło naukę z pracą i dla większości respondentów stanowiło to problem. Badani, którzy mieli jakieś trudności najczęściej narzekali na niedogodne godziny zajęć, np. długie przerwy pomiędzy zajęciami, pojedyncze zajęcia w ciągu dnia, czy dużą ich liczbę.

Zespół pragnie zauważyć, że władze Instytutu przygotowały specjalne wytyczne, którymi powinien kierować się planista przy układaniu rozkładu zajęć. Dotyczą one jego zrównoważenia, minimalizowania liczby okienek oraz unikania umieszczania zajęć kończących się po godzinie 20:00. Ponadto, planista stara się, by zwłaszcza roczniki kończące studia miały przynajmniej jeden dzień w tygodniu wolny od zajęć. Duża różnorodność zajęć fakultatywnych i modułowych powoduje, że nie zawsze da się uniknąć okienek w rozkładzie.

Wnioski (rekomendacje dla ISZJK):

Zespół podtrzymuje rekomendacje z roku poprzedniego, jednocześnie pragnąc zauważyć, że są one sukcesywnie realizowane.

Realizacja rekomendacji ISZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Warto zastanowić się nad dodatkowym wsparciem studentów w nauce języka angielskiego – być może dobrym pomysłem byłoby zachęcanie studentów do praktyki języka nauczonego na zajęciach poprzez wprowadzanie w miarę możliwości literatury obcojęzycznej jako dodatkowej, czy też wprowadzania podczas zajęć terminologii anglojęzycznej.

Realizacja:

Pracownicy są informowani o możliwości wprowadzania literatury obcojęzycznej do sylabusów zajęć. W procesie powstawania prac dyplomowych na II stopniu studiów odwołania do literatury obcojęzycznej jest obowiązkowa. Studentki i studenci są informowani o możliwości uczestnictwa w zajęciach w języku angielskich razem z osobami studiującymi w ramach programu Erasmus+.

2. Podjęcie dodatkowych starań edukacyjnych mających na celu pomoc studentom w zdobywaniu umiejętności praktycznego wykorzystywania wiedzy zdobytej na studiach.

Realizacja:

Istnieje przestrzeń do prowadzenia dodatkowych działań edukacyjnych, m. in. poprzez udział w pracach koła naukowego, praktyk studenckich w formacie praktyk badawczych, wybór modułów praktycznych nastawionych na zdobycie konkretnych umiejętności.

3. Zredukowanie okienek w rozkładach zajęć, co pozwoliłoby studentom na rozwój poza samą uczelnią, a jednocześnie ułatwiłoby studiowanie studentom mieszkającym poza miastem.

Realizacja:

W roku akademickim 2022/2023 opracowano i skonsultowano z Radą Samorządu Studenckiego zasady organizowania rozkładów zajęć na kierunku socjologia, w którym pojawia się również kwestia okienek między zajęciami.

4. Warto rozważyć organizację spotkań z doradcami karier mogącymi pomóc studentom socjologii w powiązaniu swojej kariery zawodowej z socjologią.

Realizacja:

W przyszłości studentki i studenci powinni otrzymywać więcej zachęt i możliwości kontaktu z przedstawicielami Biura Karier UwB.

5. Warto doskonalić nauczanie kompetencji interpersonalnych, już teraz jest to bardzo cenione, a przy położeniu na to większego nacisku i promocji mogłoby to się stać jednym z kluczowych atutów studiów.

Realizacja:

Na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia realizowany jest obowiązkowy przedmiot „Warsztaty komunikacji i autoprezentacji” Czteropredmiotowy moduł praktyczny

„komunikacja interpersonalna” znajduje się w stałej ofercie kierunku, jest chętnie wybierany i realizowany przez studentki i studentów. Specjalizacja dotycząca komunikacji społecznej jest również jedną z proponowanych specjalizacji na II stopniu studiów.

Raport został przygotowany przez zespół w składzie:

1. dr Agnieszka Karpińska (pełnomocnik dziekana)
2. dr Piotr Laskowski
3. mgr Łukasz Wołyniec
4. Zuzanna Zięcina – przedstawicielka studentów

.....
(Podpis i pieczęć Dziekana)